

**AM FEAR-CIUIL: ORIGINAL
GAELIC HUMOROUS
SKETCHES, POEMS, SONGS,
AND TRANSLATIONS**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649757206

Am Fear-Ciuil: Original Gaelic Humorous Sketches, Poems, Songs, and Translations by Donald Mackechnie

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

DONALD MACKECHNIE

**AM FEAR-CIUIL: ORIGINAL
GAELIC HUMOROUS
SKETCHES, POEMS, SONGS,
AND TRANSLATIONS**

AM FEAR-CIUIL.

ORIGINAL GAELIC HUMOROUS SKETCHES,
POEMS, SONGS, AND TRANSLATIONS.

BY
DONALD MACKECHNIE,
EDINBURGH.

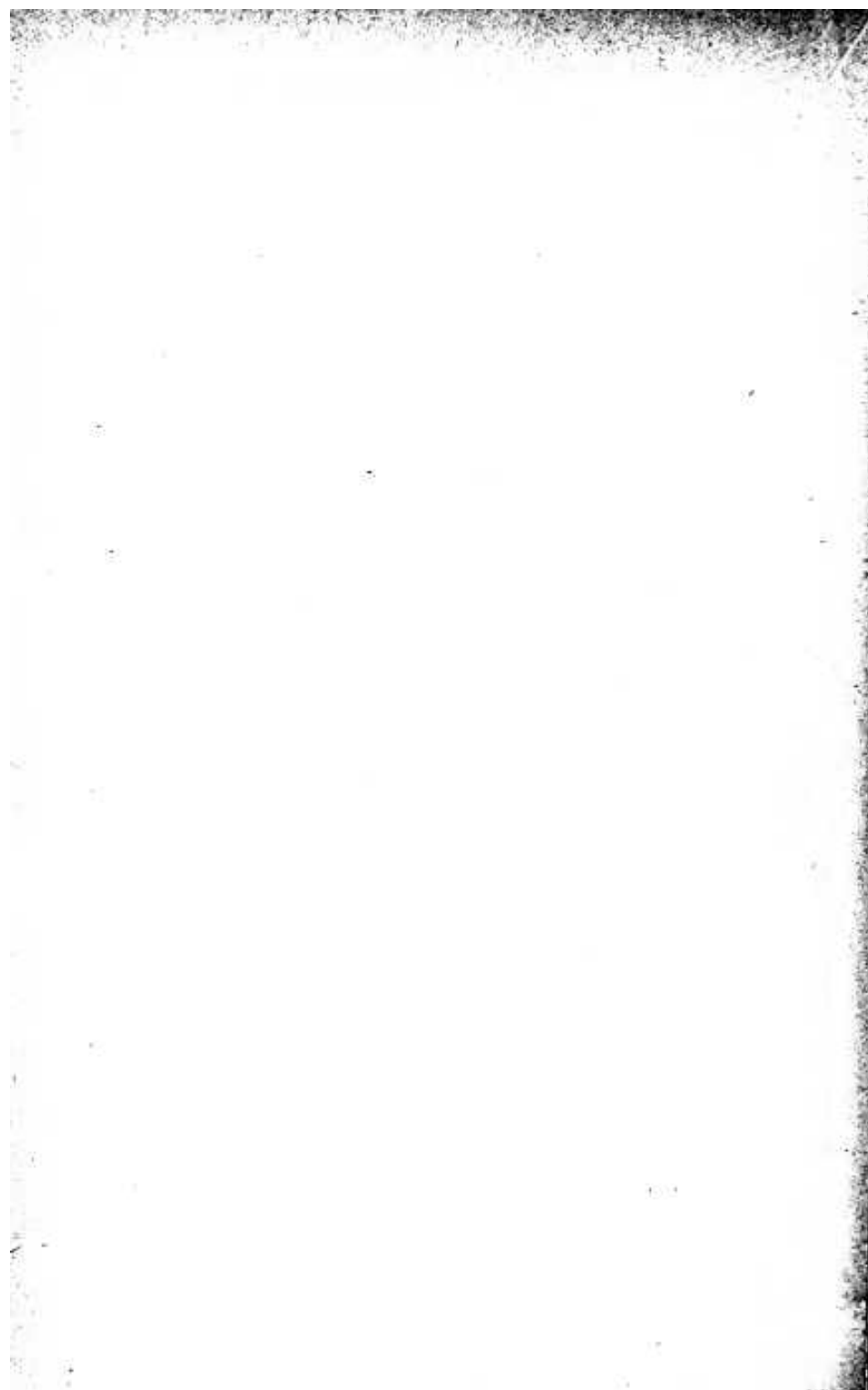
Mar bhean air blàth do m' anam fhéin,
The eòl is eòl is beagan àbhaich.

GLASGOW:
ARCHIBALD SINCLAIR, "CELTIC PRESS,"
47 WATERLOO STREET.
1904.

430929
22.12.44

DÓ M' MHA' THAIR.

An dán no dhá so, tha mise 'fágail
Gu riar mo chàirdean, le gràs na Ceòlraidh,
'S ma gheibh iad fàbhar 's deadh-ghean mo mhàthar,
Sin duais a's àirde th' aig bàrdachd dhòmhsa.

DO 'N LEUGHADAIR.

A LEUGHADAIR SHUAIRCE,—

Tha mise 'cur a mach an leabhair so, cha 'n ann a chionn gu 'm bheil moran iarraidh aig an t-saoghal air, ach a chionn gur e mo thoil fhéin sin a dheanamh. Tha mi 'creidsinn gu 'n éireadh 's gu 'n laidheadh a' ghrian mar a rinn i bho 'n is cuimhne leam, 's nach sguireadh àm curachd agus foghar a thigh 'n mu 'n cuairt ged a ghleidhinn-sa mo leabhar dhomh fhéin; 's gu dearbh, na'n gabhainn combhairle mo chàirdean—ní nach gabh duine 'sam bith aig am bheil toinise—'s e 'ghleidheadh dhomh fhéin a dheanainn. Mo bhean, aig nach 'eil facal Gàidhlig, an déigh dhi aon de na duilleagan a sgrùdadh gu poncail, 's an ceann cearr rithe, thuirte i nach deanadh e feum; gu 'm b' fhearr dhomh mo phìob a iasadh le 'm leabhar na daoine bhí a' gaireachdadh mhagaidh orm. Thuirte mi rithe na 'm pàigheadh iad air son mo leabhair, gu 'n robh mi coma co dhùb 'ghàireadh no 'chaoineadh iad. "Ma tha," arsa mise, "duin' ann a 's lugha mo chiataich dheth na gach duin' eile, 's e am fear sin do nach urrainn gaire cridheil a dheanamh; agus 'na dhéigh-san, am fear sin, ma 's fhìor e fhéin, nach teid aig' air breug innseadh. Fhaic thu, thig an

dà nì sin, an gàire 's a' bhreug, cho nàdurra do dhuine ri tarraing analach, 's ciod a th' ann dà, ach a bhi breabadh an aghaidh nan dealg 's a' buaireadh an fhreasdail a bhi cur an aghaidh nàduir.

'S e mar a tha nach 'eil tuillidh 's a' chòir de leabhraichean 'sa Ghàidhlig, 's tha iadsan a tha deònach agus comasach air cur ris a' bheagan a th' ann, air am bacadh o sin a dbeanamh leis cho beag iarraidh 's a th'aig Gàidheil air leabhraichean 'nan cànan fhéin. Ach iarraidh ann no as, tha'n leabhar so a' dol a mach a dh' aindeoin co theireadh e. Tha mi, mar gu 'm b' eadh, a' tilgeadh m' arain air aghaidh nan uisgeachan, an dùil ri e thilleadh air ais 'na checapairean ròmais an déigh dhòmhsa dol thar an aiseig; no am briathran, math a dh' fhaoidt', is freagarraiche do 'n chùis; tha mi tilgeadh na spithcig so mu thuarream càrn ar litreachais; ma dh' amaiseas i air, 's math, 's mur an amais, nach beag an dolaidh.

A nis, a leughadair, ma tha anharus agad nach faigh thu uidhir gliocas ann am leabhar 's a gheibh thu 'n 'Leabhar nan Gnàth-fhocal,' cha 'n 'eil mi 'g ràdh nach fhaod thu bhi ceart, ach cuimhnich nach robh am freasdal cho fàbharrach dhòmhsa 's a bha e do Sholanh. Na 'm bithinn-sa air mo sgeadachadh an lin-eudach grinn, 's crun òir air mo chnuaichd, co is urrainn a ràdh nach fhaodainn a bhi na bu ghlice na tha mi—co dhiù, an sùilean dhaoine; ach "air ghaol sith" 's air eagal conais," na bi talach air mo ghliocas;

"Cha 'n 'eil air, ma tha e gann,
Ach na bheil ann a thoirt as."

Cha 'n e nach 'eil gu leòir de ghliocas agam de 'n t-seòrsa th' ann; gliocas air nach 'eil mi fhein a 'cur a bheag 'sam bith

a dh'fheum, 's a dh'fhaodainn a sheachnadh do neach 'sam bith aig am bheil iarraidh air; ach tha amharus agam nach 'eil an gliocas a gheibh duine 'n coingheall a chum moran feum dha. Is éiginn do gach aon againn a chùrsa fein a stiùradh leis an tomhas ghliocais a chaidh a bhuileachadh air, gann no pailt 'gam bi e. Ach ma rannsaicheas tusa mo leabhar gu dìchiollach, co aig' a tha fhios, nach fhaod thu tigh'n trasd air driothlunn céille an sud 's an so 'nuair is lugha t' fhiughair ris, 's ma thachaircas tu air dad, eadar an tugh a 's an raineach, is fhiach dhuit a chnuasachd, 's ma tha an nì sin a chum do bhuanachd, gabh ris, ach mur am bheil, guait e. Cha 'n urrainn domhs' an gnothach a dheanamh na 's cothromaiche na sin. Slàn leat.

Do Charaid dileas,

DOMINULL MACÈACHIARN.

DUNEIDEANN, 1904.

